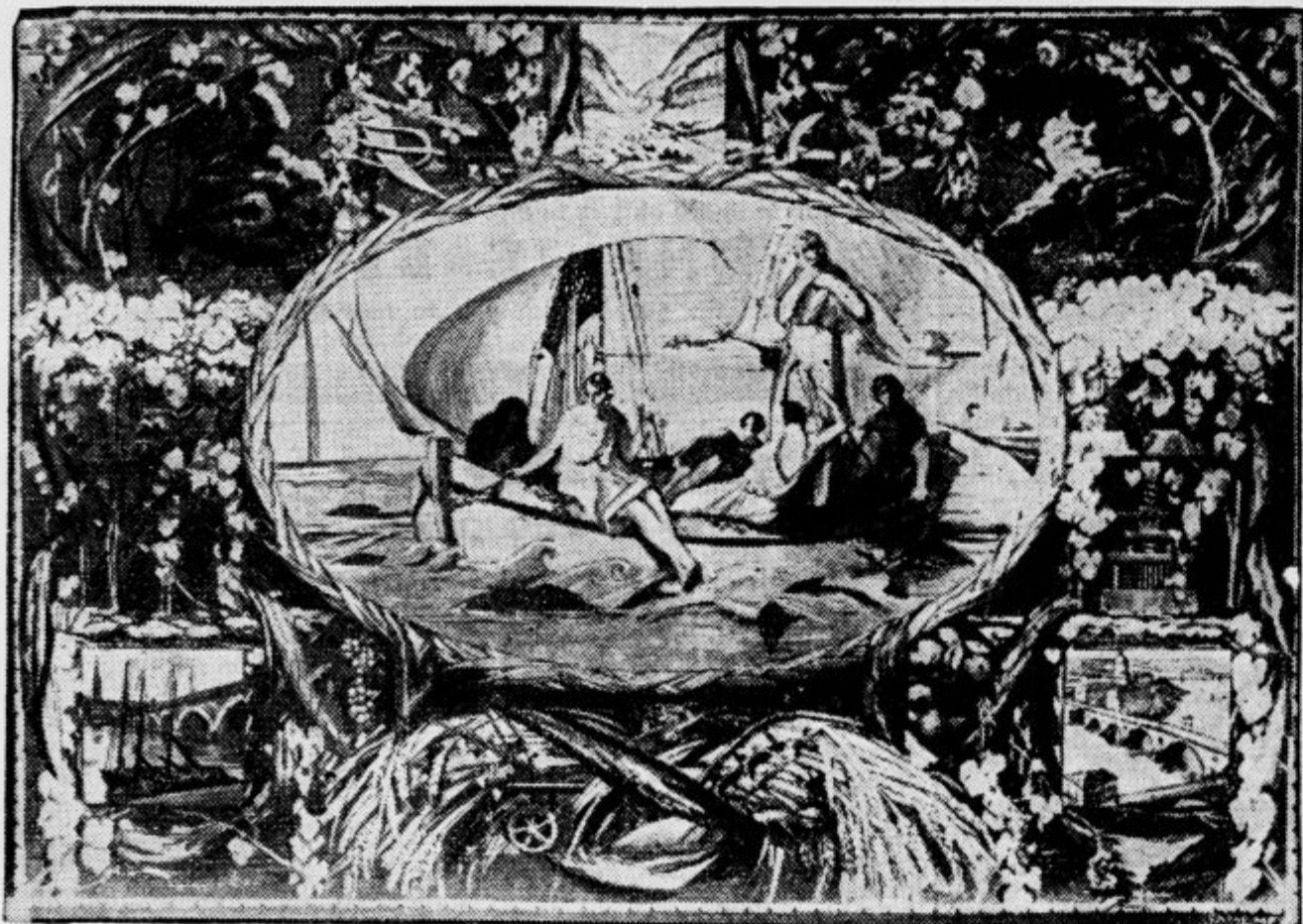

Dogodki po širnem svetu

Francoska umetnost za Ameriko

Na svetovni razstavi v Bruslju vzbuja silno pozornost preproga G. L. Laulmessa, namenjena za franc. poslaustvo v Washingtonu

Heinrich Mann — čsl. državljan

Sloviti nemški pisatelj Heinrich Mann, ki je 1933. ostavil Nemčijo in so mu tu potem odvzeli državljanstvo, ker ni bil po godu hitlerjevskemu režimu, namerava, kakor poročajo iz Prage, zaprositi za češkoslovaško državljanstvo. Obrnil se je na libereško občino, da bi mu ta podelila domovinsko pravico. Mestni svet bo te dni sklepal o njegovi prošnji.

Oporoka na pisemski znamki

Sodišče v Orleansu se je moralo pred kratkim baviti z vprašanjem, če je oporoka, ki jo je bil napisal trgovec Charles Rouffet na pisemsko znamko, veljavna ali ne. Izreklo je sodbo, da je testament veljaven, čeprav so v začetku obravnave sodniki bili v hudih dvomih, ali je pokojnik mislil resno, ko je napisal oporoko na tako majhen košček papirja.

Po napornem delu — prijeten odmor

Bivši angleški ministrski predsednik Mac Donald je preživel letošnje binkoštno počitnice na svojem posestvu v Lossiemouthu

Proces proti sodnikom Staviskega

Preiskovalni sodnik v Parizu je te dni še enkrat zaslišal enajst pod ključem nabajajočih se sodnikov vesleparja Staviskega ter jim sporočil vsebino obtožnice. Obtoženci so nato imenovali svoje branitelje. Razprava proti krivcem se bo pričela letos 2. oktobra. Obtožnica obsega 450 strani in porotniki bodo morali odgovoriti na 3000 vprašanj. Kasacijsko sodišče bo še pred glavno obravnavo proučilo pritožbo nekaterih obtožencev zaradi obravnavanja njih obtožbe pred poroto.

Podvodni predor na Japonskem

Japonska vlada v Tokiju je odobrila načrt, ki predvideva zgraditev podvodnega predora med Modžijem na otoku Kiušiju in Šiminozekijem na otoku Hondu. Hondc je glavni otok japonskega cesarstva. Kiušiju pa leži na njegovi nasprotni strani.

Poveljnik karpatske armade

v svetovni vojni, nemški general von Linsingen, je umrl v 85. letu starosti v Hannoveru

Usmrčena razbojnica

V Rusiji so te dni usmrtili 20 letno razbojniško glavario Marijo Labutinovo, strahovalko Leningrada in okolice. Labutinova je izvrševala razbojništva s pomočjo svojega moža in matere. Njena tolpa je izvršila 12 umorov. Mater in dva pomočnika ustreljene razbojnice so obsodili na deset let robije, dva druga soudeležnika pri zločinških pohodih pa na pet let ječe.

Quetta zapечатena

Londonske »Times« poročajo, da je belučištanska Quetta najmanj za leto dni zapечатena. Vsa dela v mestu so ustavljena, okoli mesta so potegnili vojaški kordon, ki skrbi za red in mir. Prebivalci po potresu uničenega mesta smejo v razvaline svojih stanovanj samo s posebnimi izkaznicami. Kaj bo s Quetto v bližnji prihodnosti, še ni znano. Doslej se ne kaže nikjer posebna volja, da bi mesto iznova pozidali na dosedanjem terenu. Ker vlada jo v Quetti strahotne zdravstvene razmere, bodo morda skušali napraviti načrt za popolnoma novo naselbino v bližini potresnega ozemlja.

Dvoboj med možema iste žene

V Budimpešti sta se udarila na sablje grof Szechenyi in Viktor Stein. Grof Szechenyi je drugi mož žene, ki ji je bil Stein prvi mož. V pravdi za alimente je nastala med njima »vitežskac« afera, ki se je končala s tem, da sta oba odnesla rane na obrazu in se ločila, ne da bi se pobotala.

Italijansko-abesinski spor

V Milanu se je te dni sestala preliminarna komisija juristov, ki ima nalogo proučiti položaj zaradi incidenta v Ual-Ualu. Na sliki vidimo francoskega jurista Alberta in La Pradella ter ameriškega jurista Pitmana-Pottecka. Vsi trije zastopajo Abesinijo

Oproščeni minister

Porotno sodišče v Parizu je pred dnevi izreklo značilno oprostilo razsodbo. Bivši francoski justični minister René Renault se je moral zagovarjati zaradi korupcije. Obtožnica mu je očitala, da je l. 1926. prejel 50.000 frankov nagrade, ko je dvakrat posredoval za izpustitev vesleparja Staviskega iz ječe. Intervencija je imela uspeh kljub temu, da je bil Staviski dvakrat ovađen zaradi goljufije. Renault se je zagovarjal, da je prejel 50.000 frankov zaradi posredovanja za izpustitev Staviskega, ki ga je najel kot advokata. Sodišče je njegov zagovor vzelo na znanje in izreklo oprostilo razsodbo.

Pasteurjev zavod v nevarnosti za obstoj

Pasteurjev zavod v Parizu je v veliki nevarnosti za obstoj. Težave so finančne značaja, ker primanjkuje mladih raziskovalcev. Mladi zdravniki se nečejo posvečati poklicu raziskovalca, ker jim navadna praksa več nese, plače v zavodu pa so majhne in izgledi na kariero skoro popolnoma jalovi.

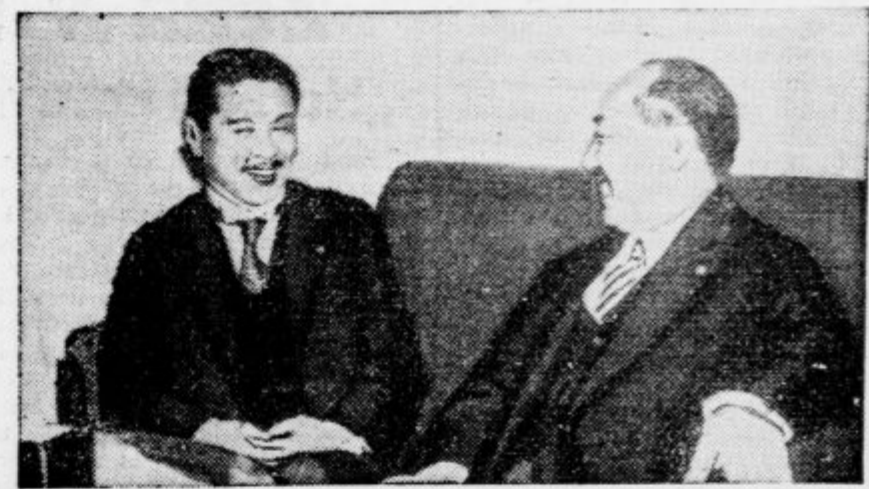
75 letnica Paderewskega

Letos 6. novembra bo obhajal sloviti poljski klavirski virtuos Ignac Paderewski 75 letnico svojega rojstva. Osnovalec je bil odbor poljskih patriotov, ki bo pripravil za ta dogodek primerno proslavo umetnika. Glasbene proslave jubileja se bodo udeležili tudi predstavniki francoskega, angleškega in ameriškega glasbenega sveta. Paderewski, ki živi izza smrti svoje žene na svojem švicarskem posestvu v Mogesu, kani po svojem jubileju zopet kreniti na veliko koncertno turnejo po svetu, na Poljsko pa se ne misli vrniti nikoli več.

Tragična smrt Kiplingovega junaka

Kakor poročajo iz Bombaya, je pri strašnem potresu v Belučišanu izgubil svoje življenje z dvema otrokoma in vnučkom tudi Beatty, junak slovitega Kiplingovega romana »Kim«. Beatty je bil prej član belučištanske policije in nekoč velik atlet. Do zadnjega je bil predsednik nekega športnega kluba v Quetti. Vse njegovo življenje je bilo ena sama nepretrgana veriga romantičnih dogodivštev.

Japonsko-kitajski odnošaji

Novi kitajski poslanik v Tokiju Gangso-pin v razgovoru z japonskim zunanjim ministrom Hiroto

ni izdajal ne radovednosti ne veselja, le hudo utrujenost.

Takoj nato so se odprla vrata in možak je stopil v sobo. Bil je malo pijan, toda očitno dobre volje. Čepica se mu je rahlo majala na plešastem temenu, zgornji del telesa je nagibal nekoliko nazaj, brado pa proti vratu, da je bil takšen kakor petelin, ki se hoče s kljunom izpuliti pero na prsih. Njegove male, vodeno višnjeve oči so veselo mežikale in dobrodušen nasmešek je nekoliko pačil njegov rdeči, nagubani obraz. Pod nosom, ki je bil po neki nesreči malo v stran zavihan, so bili brki, podobni obrnjeni pahljači, ki je od dima porumenela. Rigal je in stopal z negotovimi koraki po sobi. Pod roko je imel steklenico piva in vratovi steklenice so gledali tudi iz obeh žepov suknjica.

»Le pridi!« je vzkliknil ženski, ki je šla za njim.

Položil je steklenico na mizo, zastokal in se nerodno spustil na stol.

Zenska je mimo grede pogledala otroka, zaprla vrata ter odložila klobuk in plašč. Kakor deklica ne bi bila opazila očeta, je neprestano strmela v neznanke. Ta ženska je morala imeti pet in trideset ali šest in trideset let. Bila je velika in nenavadno suha. Njeni gosti, svetli lasje so bili preveč našgani in razčesani, da bi

zbujali videz mladosti. Kožo je imela gladko, le pod očmi je bila že uvela. Od obrvi ni ostalo dosti več kakor dve črni, ozki črti, trepalnice so bile višnjevkasto poslikane, usta pa živo rdeče. Obblečena je bila v ohlapno svileno bluzo in krilo, ki ji je segalo komaj do kolena.

»Ali je tvoja?« je dejala in pokazala za glavo proti deklici.

Možak se je nasmehnil, povedil roko čez stolovo naslonilo, nagnil glavo nazaj, pogledal skozi priprte trepalnice na žensko, ki jo je bil s seboj privedel, in potem večkrat hitro pokimal.

Zenska pa je sedla postrani na stol, da je gledala deklici naravnost v obraz. Nekaj časa sta se molče gledali, potem pa je ženska dejala:

»Ali ne boš rekla „dobar večer“?«

Otrok ni odgovoril. Gledal je neznanke naravnost v oči. Potem mu je zdrsnil pogled po njenem obrazu. Nasled je občudujoče obstal na kričeče rdečih ustnicah. Zenska se je nerodno premikala na stolu, skomigala z rameni in si nazadnje segla z roko v lase. Potem se je odsekano zasmejala.

»Puščoba, kaj?« se je vprašujoče obrnila k možu. Ta je vzel med tem dva kozarca iz omare. Eden je bil zdaj že poln, drugega pa je še nalijal.

Ne da bi bil odgovoril, je potisnil polni kozarec pred žensko.

»Na, pij!«

Najprej je pila v hitrih, kratkih požirkih in pri tem dvigala glavo kakor kakšna ptica. Potem je napravila še dolg požirek in položila prazen kozarec na mizo. Možak je izpraznil svojega na dušek in si ga takoj iznova nali.

Zenska se je oddahnila in še enkrat pogledala otroka. Toda spet se je čutila v zadregi. V otrokovih očeh je bilo nekaj vse preveč vsevednega. Kakor bi bile uganile vzrok njene navzočnosti in jo zaničevale. Počasi se je nagnila naprej, objela kolena z rokami in se poskušala nasmehiniti. Toda ustnice niso hotele ubogati. Mahala je z nogami in vihala prste na njih, da bi skrila svojo zadrego. Zdajci ni mogla več gledati otroka.

Možiček, ki se je z odprtimi usti naslonil nazaj in prijel prazno steklenico, je prestregel njen pogled. Pomežiknil ji je, izpustil steklenico, pomignil z ukrivljenim prstom in jo z drugo roko pobožal po kolenu.

»Pojdi!« ji je hitro rekel.

Skomignila je spet z rameni, spajčila obraz in z glavo pokazala proti otroku.

Prikimal je, da jo razume.

»Pojdi spat, Nelly!« je dejal in se ženski nasmehnil.

Otrok je brez besede vstal, potisnil

stolček k mizi in hotel iti. Tedaj pa je ženska iznenada skočila pokoncu:

»Čakaj malo, Nelly!«

Začela je tipati po žepih svojega plašča, dokler ni slišala šumenja papirja.

»To je pa nekaj zate!«

Iz žepa je vzela majhen zavitek v ovojnem papirju in ga z nasmeškom pomolila otroku.

»Na, vzemi! zate je!«

Otrok je hitro pogledal očeta, ki je med tem zadremal, in potem še žensko, začudeno in nezaupno.

»No, vzemi!« je ponovila in ji stisnila zavitek v roke. »Le vzemi. Zate je. Zate sem kupila.«

Deklica je položila zavitek na mizo in ga začela hitro razvezovati. Ko je opazila, kaj je v njem, so se ji oči zaiskrile in ustnice so se ji razprle. Sklenila je roke in strmela v darilo kakor v nekaj neizmerno dragocenega in zdrobljivega, česar se ne sme dotakniti.

»Kar vzemi!« je ponovila ženska. »Zate je in tebi naj ostane.«

Tedaj je vzel otrok majhno leseno lutko iz papirja, igračo, kakršnih dobimo na vsakem sejmu za nekaj drobiža kolikor jih hočemo. Okrogla glava brez ušes, črno poslikan gornji del brez las, dve višnjevi piki namestu oči in rdeč madež namestu ust. Udje so bili okorni in členki so pri vsakem gibu rožljali. Lutka je bila gola. Niti košček blaga ni zakrival

Šaljapin zopet poje

Ruski pevec Šaljapin, ki je še pred nekaj tedni hudo bolan ležal v Parizu ter so sploh dvomili, če bo ozdravel, je zdaj popolnoma okreval. Pokazalo se je, da so na prazno ugibali tisti, ki so napovedovali, da bo Šaljapin v najugodnejšem primeru ozdravljenja izgubil glas. Pevec se je nenavadno dobro popravil in bo v najkrajšem času pel v Parizu v »Knezu Igorju« in v »Sevilskem brivcu«.

Sovjetska korupcija

Iz Tiflisa poročajo, da je bil odstavljen kot predsednik izvršilnega odbora kavkaških republik Jenukidze, velik prijatelj in dosedanji zaupnik diktatorja Stalina. Dokazali so mu razne zlorabe, zaradi katerih so ga izključili tudi iz komunistične stranke.

Usmrtilitev ruskega Landruja

V Harkovu so usmrtili inženjerja Mališeva, ruskega Landruja. Dosegel je žalosten rekord s tem, da je umoril 20 žensk. Prijeli so ga v trenutku, ko si je po nekem umoru brisal kri s čevljev. Moril je žrtve na isti način kakor marsejski Landru, le s to razliko, da je bil mnogo brutalnejši in tudi previdnejši, ko je odstranjeval znake svojih zločinov.

Zgoraj v izbi je ležal otrok in lutko je imel zraven sebe na blazini. Dolgo se je pogovarjal z njo in jo božal s konci prstov.

Spodaj v izbi je glasno govorila ženska in vmes se je slišal hrupavi smeh moškega.

Toda otrok tega ni slišal. Blaženo je zaspal. (B. R.)

